گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۷۴۵۰۲
سه شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۳ ۱۵:۵۴

صنایع در ناترازی انرژی تا چه اندازه سهم دارند؟

صنایع کشور در سال های اخیر در فصل های تابستان و زمستان با چالش انرژی روبرو شده اند و اقتصاد کشور از ناترازی های موجود در تولید و مصرف برق و گاز خسارت های هنگفتی را متحمل شده است. در شرایطی که اقتصاد کشور دچار تحریم های سنگینی است و به تعبیر مسئولان، با جنگ اقتصادی روبرو هستیم و بعضا برای دریافت مطالبات بلوکه شده از برخی کشورها مانند کره جنوبی ماه ها و سال ها وقت و انرژی و هزینه صرف می کنیم، خسارت های ۴ تا ۶ میلیارد دلاری و چه بسا بیشتر در هر سال بابت ایجاد محدودیت فقط در تولید صنعت فولاد نشان دهنده ی فقدان سامانه تدبیر برای اتخاذ تصمیمات کلان با کمترین هزینه و لحاظ همه جوانب است.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، صنایع کشور در سال های اخیر در فصل های تابستان و زمستان با چالش انرژی روبرو شده اند و اقتصاد کشور از ناترازی های موجود در تولید و مصرف برق و گاز خسارت های هنگفتی را متحمل شده است.

در شرایطی که اقتصاد کشور دچار تحریم های سنگینی است و به تعبیر مسئولان، با جنگ اقتصادی روبرو هستیم و بعضا برای دریافت مطالبات بلوکه شده از برخی کشورها مانند کره جنوبی ماه ها و سال ها وقت و انرژی و هزینه صرف می کنیم، خسارت های ۴ تا ۶ میلیارد دلاری و چه بسا بیشتر در هر سال بابت ایجاد محدودیت فقط در تولید صنعت فولاد نشان دهنده ی فقدان سامانه تدبیر برای اتخاذ تصمیمات کلان با کمترین هزینه و لحاظ همه جوانب است.

برای آنکه وضعیت کمی بهتر برایمان روشن شود توجه به برخی آمارها لازم به نظر می رسد؛ بنا بر برآوردها، در حال حاضر ناترازی مصرف و تولید گاز در کشور حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب در روز است که با ادامه این روند و عدم سرمایه گذاری های لازم، ممکن است این ناترازی تا سال ۱۴۱۰ به ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون مترمکعب در روز هم برسد.

در نظر بگیرید اگر قرار باشد بجای اتخاذ تدابیر اساسی هم در مدیریت مصرف و هم ذخیره سازی گاز طبیعی و همچنین سرمایه گذاری در حفظ و افزایش تولید موجود و توسعه این بخش، هر ساله صنایع با محدودیت های سنگین روبرو شوند عملا مزیت نسبی تولید به عنوان مثال در بخش فولاد برای کشورمان از بین خواهد رفت. چرا که وجود گاز از جمله علت های مزیت نسبی تولید فولاد در کشور است و ایجاد محدودیت، این صنعت را به زمین خواهد زد، هم چنان که در یکی دو سال اخیر بجای آنکه از فرصت جنگ روسیه و اوکراین برای توسعه صادرات فولاد استفاده کنیم، با ایجاد محدودیت ها بیش از ۴ میلیارد دلار فقط در سال گذشته خسارت دیدیم!

نکته دیگری که می بایست به آن توجه کنیم آنست که صنایع به طور کلی و فولاد به طور خاص سهم اندکی از مصرف کل گاز کشور به ویژه در فصل زمستان دارند. بنا بر آمار رسمی، سهم بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده از مصرف گاز در سال ۱۴۰۰، حدود ۴/۴۷ درصد بوده است.

سهم نیروگاه ها ۷/۳۱ درصد و سهم کل صنایع عمده ۹/۲۰ درصد بوده که سهم صنایع فولاد ۳/۵ درصد از کل گاز مصرفی کشور بوده است.

بر اساس گزارش مرکز پژوهش های مجلس، میزان مصرف گاز طبیعی در فصول گرم سال در سال ۱۳۹۰ حدود ۳۴۰ میلیون مترمکعب در روز است و این میزان در فصل سرد سال به ۵۲۵ میلیون مترمکعب در روز رسیده است که نشان از حداکثر اختلاف ۱۸۰ میلیون مترمکعبی دارد.

به دلیل رشد مصرف گاز طبیعی در بخش های مختلف طی ۱۰ سال اخیر، میزان مصرف در فصول گرم سال ۱۴۰۰ به اندازه میزان مصرف در فصول سرد سال ۱۳۹۰ است و متوسط اختلاف مصرف در سال ۱۴۰۰ نیز برابر به ۲۲۱ میلیون مترمکعب بوده است.

این مسئله نشان می دهد که میزان رشد مصرف در ماه های سرد سال نسبت به ماه های گرم سال افزایش بیشتری داشته است که با توجه به اینکه میزان مصرف گاز طبیعی به عنوان خوراک و سوخت در صنایع عمده و غیره عمده در طول سال روند ثابتی را در بردارد و بخش خانگی و تجاری در فصول عموما سرد سال سهم بیشتری از مصرف دارند، عمده علت آن را باید در مصرف بخش خانگی جستجو کرد.

بر همین اساس، با شروع فصل سرد، میزان مصرف در بخش خانگی و تجاری در سردترین ماه ۶/۷ برابر گرم ترین ماه سال می شود که سهم بخش خانگی و تجاری را از ۱۰ به ۴۹ درصد می رساند. بنابراین اختلاف کل مصرف در سردترین با گرم ترین ماه سال به صورت متوسط به بیش از ۲۲۰ میلیون مترمکعب در روز می رسد.

بنابراین پر واضح است که سیاست های دولت برای جبران ناترازی در بخش گاز در کوتاه مدت و بلندمدت می بایست معطوف به مدیریت مصرف در بخش های خانگی و تجاری باشد که در این زمینه فرهنگ سازی، آموزش و مقررات مالی برای کنترل مشترکان پرمصرف باشد و همزمان برنامه هایی برای توسعه سرمایه گذرای ها در تولید و توسعه گاز برنامه ریزی و اجرایی شود. ایجاد محدودیت انرژی برای صنایع در تابستان و زمستان نه تنها مشکل ناترازی را به طور اساسی حل نمی کند بلکه با افزایش سالانه این ناترازی، علیرغم کاهش مصرف صنایع، در سال های بعد این مساله بغرنج تر خواهد

شد. در واقع ما با محدودیت برای صنایع هم مشکل ناترازی را رفع نخواهیم کرد و هم با زمین زدن صنایع، باعث کندی و توقف رشد اقتصادی در شرایط تحریمی کشور خواهیم شد.